

Література

1. Махній М. Незвичайна антропологія: Науково-популярний курс [Текст] / М. Махній. – Чернігів: ЧНПУ, 2011. – 188 с.
2. Теоретичні та практичні аспекти дослідження іміджу: Моногр. / Т.Б. Хомуленко, Ю.Г. Падафет, О.В. Скориніна; НДІ педагогіки та психології ім. В.О.Сухомлинського Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г.С.Сковороди. – Х.: ВД «Інжек», 2005. – 272 с.
3. Чебикін О.Я., Ковальова О.О. Психологічні особливості формування основ професійного іміджу: монографія; Півд. наук. центр АПН України. – О., 2009. – 223 с. .

АСПЕКТИ МОВИ ЖЕСТІВ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Савчук Віталій¹, Паришкура Юлія²

Київський національний університет технологій та дизайну

¹*здобувач освіти II курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт*

²*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і здоров'я*

Постановка проблеми. Мова жестів – найдавніша форма спілкування. Дослідження у галузі еволюції людських систем комунікації доводять, що історично мова жестів передувала мовленню. Спостереження над способами спілкування вищих антропоїдів дозволили виявити цілу групу жестів та поз, відповідних поведінці людини – обійми, поклін, кивання головою на знак йти разом, пози загрози та ін.

Слово «жест» запозичено з французької мови, а у французькій мові це слово успадковано з латинської мови: *gestus* означає «постава, поза, рух тіла». Під жестом розуміють рух рук або інших частин тіла людини, що виражає її внутрішній стан або вказує на який-небудь об'єкт довкілля. Та не всі рухи мають статус жеста. Необхідно, щоб рух мав по-перше, знаковий, символічний характер та, по-друге, комунікативну спрямованість: жест завжди безпосередньо звернений до іншої людини або хоча б передбачає наявність якої-небудь зовнішньої точки зору. За допомогою слів ми передаємо інформацію, за допомогою жестів – ставлення до інформації.

Викладені вище аргументи важливі для майбутнього фахівця фізичної культури і спорту, щоб розуміти жести у спортивних і рухливих іграх, фітнесі, заняттях різними видами рухової активності та рекреації.

Обговорення. Існують різні класифікації жестів, визначають жести вітання, прощання, згоди, заперечення, подиву, образи і та ін. За фізичною природою жести поділяються на головні (рухи голови) та мануальні (рух

рук). Жести високої тональності (ораторські), нейтрально-побутові, фамільярні (наприклад, поплескування), вульгарні.

За характером впливу на партнера/аудиторію диференціює жести на візуальні, візуально-акустичні, візуально-тактильні й візуально-акустично-тактильні. Основним є візуальний вплив, що дозволяє розглядати жести як візуальні знаки. Класифікація жестів: комунікативні; зображальні; модальні (емоційні); ритмічні; вказівні; жести-доторкування; жести-привітання; жести-паразити; жести-симптоми; жести-регулятори; жести-інформатори; жести-адаптори; ритуальні/етикетні жести.

Свої кінетичні стандарти та відмінності мають різні соціальні, професійні, конфесійні групи, чоловіки та жінки, дорослі та діти. Питання семантики жестів набуває особливого значення у процесі міжнаціонального спілкування. Говорячи про себе, європеєць вказує рукою на груди, а японець – на ніс. Коли француз чи італієць стукають себе по голові, це значить, що вони вважають якусь ідею безглуздою. Якщо британець чи іспанець стукнуть себе долонею по чолю, вони покажуть оточуючим, що задоволені собою. Тим же жестом німець виразить своє вкрай невдоволене ставлення до когось. Голландець, стукаючи по лобі і при цьому витягуючи вказівний палець, повідомляє, що ідея йому сподобалась, але він вважає її дещо божевільною. Там же, в Голландії, обертання вказівного пальця біля скроні означає, що хтось сказав розумну і дотепну фразу, тоді як аналогічний знак у більшості слов'янських культур інтерпретується як відсутність розумових здібностей у співрозмовника. Мексиканець під час годинної розмови жестикулює у середньому 180 разів, італієць – 120, француз – 80, фін – тільки 1 раз. Мова французів і латиноамериканців є найбільш експресивною, при цьому вони жестикулюють двома руками.

Жести можуть розповісти про національність, характер, темперамент, ставлення до партнера, емоційний стан людини. Вони, як правило, показують її внутрішній стан, характер її вищої нервової діяльності, схильність до логічного або художнього типу сприйняття.

Притаманна особистості манера жестикулювання може оцінюватися за формально-динамічними особливостями (кількість, темп, амплітуда, площа виконання) та змістовною специфікою (індивідуальний жестовий тезаурус, особливо показовими є типові жести людини). Ці особливості є відносно постійними й змінюються, наприклад, залежно від емоційного стану людини. Інтенсивність й амплітуда жестів збільшується під час переходу від офіційного спілкування до неофіційного: у процесі офіційного – відбувається наближення до національно-культурного нормативу, при неформальному – максимально виявляється індивідуальність жестової мови.

Небажаними у діловому (та й у буденному) спілкуванні є такі несвідомі жести та звички: стукати пальцями по будь-якій поверхні (портфелю, столу, стільцю і та ін.); стукати підшвами по підлозі; рухати язик у роті від щоки до щоки або вздовж зубів; надувати щоки; гратися з пасмом волосся або тягнути себе за волосся; чухатися; позіхати з відкритим

ротом; колупатися у зубах; метушитися; розчісуватися у присутності інших; накладати макіяж у присутності інших (фарбувати губи, пудрити носа); згинати та розгинати скріпки для паперу; відкривати та закривати ручку; жувати гумку; тиснутися навколо будь-кого (займати чужий персональний простір).

Рекомендації (пропозиції). Жестам завжди притаманна, по-перше, варіативність, що зумовлена індивідуальними особливостями людини та, по-друге, багатофункціональність.

Література

1. Барна Н.В., Уланова С.І. Істетика іміджмейкінгу: монографія; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». – К., 2010. – 200 с.
2. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика: Монографія. – К.: Редакція Бюлетеня ВАК України. – 2000. – 302 с.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчально-методичний посібник. – Львів, «Норма», – 2005. – 344 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗВО

Сальникова Світлана, Пуздімів Микола

*Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Кафедра фізичного виховання та спорту
kfvs@vtei.edu.ua*

Постановка проблеми. Спортивні ігри, або ігрові види спорту, - це ігри, пов'язані зі спортом, що базуються на змаганні.

Основна відмінність спортивних ігор від інших видів спорту полягає в особливостях змагальної діяльності - це протиборство, тобто обов'язкова наявність суперника, і визначення результату за кількістю досягнень умовно поставленої цілі.

Змагальна діяльність в спортивних іграх відрізняється значною складністю і варіативністю, а основним її змістом є перемога в змаганнях, яка досягається шляхом перемоги в окремих зустрічах (іграх) за допомогою боротьби за умовно поставлену мету (голи, очки та ін.).

Обговорення. Ефективність змагальної діяльності в спортивних іграх визначається цілою низкою чинників, наприклад технічним арсеналом (кількістю освоєних технічних прийомів) гравців, тактичної підготовленістю, умінням застосовувати освоєні технічні та тактичні дії в змагальних умовах, комплектуванням команди (взаємодії між гравцями), рівнем розвитку морально-вольових якостей, фізичною підготовленістю, досвідом змагальної